

**Reģiona galveno
bibliotēku funkciju
izpilde darbā ar
skolu bibliotēkām:
situācijas
raksturojums**

Ilze Kļaviņa

Bibliotēku attīstības centrs

Aizkraukle 30.05.2019

IFLA Skolu bibliotēku vadlīnijas (2.izd.,2018)

<http://dom.lndb.lv/data/obj/file/22657103.pdf>

- «Skolas bibliotēka ir neatņemama izglītības procesa sastāvdaļa»
- Vadlīnijas sniedz redzējumu, kādai jābūt skolas bibliotēkai 21.gadsimtā
- Izmantojamas skolas bibliotēku darbības attīstībā un interešu aizstāvībā
- Vadlīnijas aicina skolu bibliotēku darbiniekus attīstīt un pilnveidot nepieciešamās kompetences, lai ietu kopsolī ar notiekošajām pārmaiņām izglītībā un sabiedrībā un klūtu par pārmaiņu ieviesējiem un rosinātājiem

Skolas bibliotēkas raksturojošas iezīmes

Kvalificēts
skolas
bibliotekārs

Sociāla telpa

Izglītojoša vide

Tehnoloģiska
vide

Vieta medijpratības
attīstīšanai

Rakstspratības
centrs

Vieta lasīšanai, tās
veicināšanai

Atvērta un pieejama fiziska
un digitāla telpa

Vieta pētniecībai

Droša vide
zinātkāres, radošuma
attīstīšanai

Vieta, kur pieejami
informācijas
resursi

Vieta izziņas procesam

Vieta domāšanai

Vieta, kur attīstās
radošums

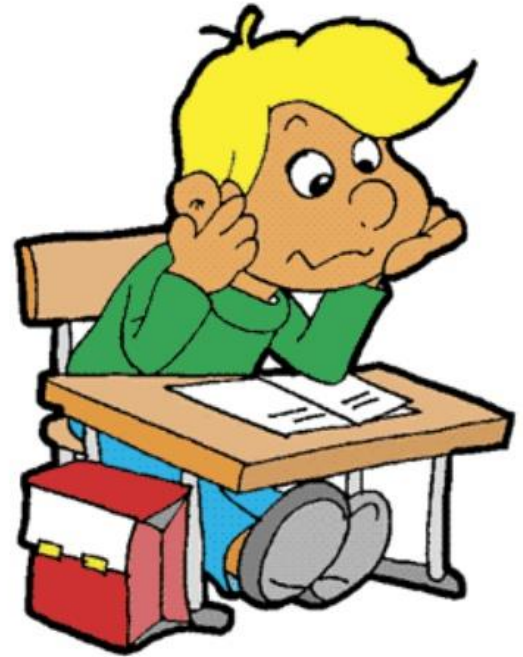
Vieta iztēles radīšanai

Skolu bibliotekāru seminārs

- <http://biblioteka.lv/News/ArticleItem.aspx?article=48910&type=0>

- Ko skolēni un skolotāji iegūst no skolu bibliotēku pakalpojumiem un programmām?
- Kādu pievienoto vērtību bērnu un jauniešu izglītībā var sniegt kvalitatīvi skolu bibliotēku pakalpojumi?

Reģiona galvenā bibliotēka

Bibliotēku likums, 12.pants

(1) Bibliotēku var akreditēt kā reģiona galveno bibliotēku, ja tā papildus šā likuma 9.panta otrajā daļā minētajam atbilst šādiem nosacījumiem:

4) tā veido attiecīgās administratīvās teritorijas bibliotēku krājuma kopkatalogu un nodrošina tā pieejamību ikvienai no šīm bibliotēkām (4.punkts);

5) tā nodrošina attiecīgās administratīvās teritorijas bibliotēku krājumu komplektēšanas koordināciju (5.punkts);

7) tā sniedz konsultatīvu un metodisko palīdzību visām attiecīgās administratīvās teritorijas bibliotēkām un popularizē to darbu (7.punkts);

Reģiona Galvenā bibliotēka - metodiskais un konsultatīvais centrs

- Kāpēc citiem izdodas?
- Kāpēc citiem neizdodas?

- Profesionālās informācijas nosūtīšana
- Sadarbība ar novada izglītības pārvaldi
- Aktivitāšu, pasākumu koordinācija
- Konsultācijas par statistikas datu ievadi Digitālajā Kultūras kartē (Kultūras datu portāls), datu rediģēšana

- Elektroniskā kataloga veidošana
- Ierakstu kļūdu labošana
- Dažāda veida konsultācijas
- Dalība semināros
- Dokumentu izstrāde
- Dalība pieredzes braucienos Latvijā un ārpus tās
- Vizitācija skolu bibliotēkās

Problēmas

- Mazās bibliotekāru darba likmes. Bibliotekārēm primārais darbs ir skolotājas darbs. Šādā gadījumā nevaram prasīt produktīvu un kvalitatīvu bibliotekāro darbu (Gulbene)
- 2018. gadā veiktais pētījums par skolu bibliotekāru slodzēm

78 veidu slodzes

mazākā slodze 0,016

34 % - pilna slodze

13% - 0,5 slodze

7% - 0,25 slodze

3% - mazāk par
0,1 slodzi (0,01...

3% - nav bibliotekāra

- Pamatkrājums papildinās neregulāri, nav aktualizēts, neizmantojie dokumenti norakstīti tikai daļēji
- Skolas bibliotekāra iniciatīvas trūkums. Arī skolās ar pilnu bibliotekāra darba slodzi, atsaucība ir minimāla
- Bibliotēkās ir zems materiāli tehniskais līmenis, nepietiekams finansējums krājuma attīstībai

- Skolu direktoru nepietiekamā izpratne par iespējām, ko var sniegt attīstīta un mūsdienīga skolas bibliotēka
- Skolu bibliotēkas ir izglītības nozares pakļautībā, Saldus reģionā strādā atšķirti no publiskajām bibliotēkām
- Sadarbība balstīta uz personiskiem kontaktiem un skolas bibliotekāra ieinteresētību

Nav
nepieciešama
paplašināta
metodiskā
palīdzība (Balvi)

Līvānu NCB
- neveic
skolu
pārraudzību

Mazāk
veiksmīga
sadarbība
(Saldus)

Darba apjoms ir
neliels un nav
nepieciešamas
paplašināta
metodiskā
palīdzība
(Daugavpils novads)

Izdodas !

Valmieras
bibliotēka
(25 skolu
bibliotēkas)

Rīgas CB
(114 skolu
bibliotēkas)

Gulbenes
bibliotēka
(14 skolu
bibliotēkas)

Cēsu CB
(28 skolu
bibliotēkas)